

האיש שחי בתוך עיגול

מאת: עוזר ברגמן
יוני 26, 2022

"אספר לכם מה שראיתי ותספרו לבניכם" אמר רבי נחמן, ורבי נתן גילה לנו שזה חזון אדיר עם מסר עצום לכולנו!

בתחילת קיץ תקס"ד רבי נחמן אמר לתלמידיו: "אֲסַפֵּר לָכֶם מַה שֶּׁרָאִיתִי וּתְסַפְּרוּ לִבְנֵיכֶם" (על פי שיחות לסיפורי מַעֲשִׂיּוֹת, מתוך חַיֵּי מוֹהֲרַ"ן פג).

"אֶחָד הָיָה שׁוֹכֵב עַל הָאָרֶץ וּסְבִיבוֹ הָיוּ יוֹשְׁבִים עִגּוּל וּסְבִיב הָעִגּוּל עוֹד עִגּוּל וּסְבִיב הָעִגּוּל עוֹד עִגּוּל, וְכֵן עוֹד כַּמָּה עִגּוּלִים, וּסְבִיבָם הָיוּ יוֹשְׁבִים עוֹד כַּמָּה אֲנָשִׁים בְּלִי סֵדֶר. וְאוֹתוֹ שֶׁהָיָה יוֹשֵׁב בָּאֶמְצַע (כְּלוֹמַר שֶׁהָיָה יוֹשֵׁב מֻטֶּה עַל צִדּוֹ) הָיָה עוֹשֶׂה בִּשְׂפָתָיו וְכֻלָּם סְבִיבוֹ הָיוּ

עוֹשִׂים בְּשִׂפְתוֹתֵיהֶם אַחֲרָיו .

“וְאַחַר כָּךְ רָאִיתִי וְהִנֵּה אֵינֶנּוּ (אוֹתוֹ
הָאֶמְצָעִי) וְכֻלָּם הַיּוֹשְׁבִים סְבִיבוֹ הִפְסִיקוּ
לַעֲשׂוֹת בְּשִׂפְתוֹתֵיהֶם , וְשָׁאַלְתִּי מַה זֶּה . הֵשִׁיבוּ
לִי שֶׁנִּתְקָרֵר וְנִגְוַע וּפָסַק מִלְּדַבֵּר וְהִפְסִיקוּ
מִלְּדַבֵּר ”.

ורבי נתן כותב (והכל מובא בלשונו הפשוטה והבהירה) :

“כָּל זֶה שָׁמַעְתִּי מִפִּיו הַקָּדוֹשׁ פֶּה אֶל פֶּה .
וְאָמַר שֶׁכָּל הַתּוֹרוֹת שֶׁהוּא אוֹמֵר יֵשׁ בָּהֶם רְמָזִים
מֵהַמַּעֲשֶׂה הַזֹּאת . וְהַתּוֹרָה הַמַּתְחֶלֶת תִּשְׁעָה
תִּקּוּנִין בְּלִקּוּטֵי א ’ סִימָן כ ’ הוּא כֻּלּוֹ פֵּרוּשׁ
עַל זֹאת הַמַּעֲשֶׂה .

“וְהַמַּשְׂכִּיל יָבִין שָׁם כַּמָּה רְמָזִים נִפְלָאִים
מִזֹּאת הַמַּעֲשֶׂה עַיֵּן שָׁם מַה שֶּׁמְּבֹאָר שָׁם
שֶׁנִּפְתַּח הַלֵּב , בִּבְחִינַת (תְּהִלִּים קה) פָּתַח צוּר
וַיָּזוּבוּ מַיִם עַיֵּן שָׁם , בְּחִינוֹת נְהָרוֹת הַנַּ ל”.
וְהָבֵן שָׁם כָּל הַתּוֹרָה הֵיטֵב וְתִזְכֶּה לְהָבִין אֵיזֶה
רְמָזִים בְּעָלְמָא בְּזֹאת הַמַּרְאָה הַנַּ ל”.

אולי גם זה יעניין אתכם :

להשיג כל מה שאתם רוצים . . . ? כך תעשו את זה . !

ממה אתה מפחד ?

אפילו עכשיו . . . .

“זֶה שֶׁהָיָה שׁוֹכֵב עַל הָאָרֶץ וְאַחַר כָּךְ רָאָה וְהִנֵּה
אֵינֶנּוּ וְהֵשִׁיבוּ לוֹ שֶׁנִּתְקָרֵר וְנִגְוַע , זֶה
בְּחִינַת הַנְּשָׁמָה הַמְבֹאָר בְּהַתּוֹרָה הַנַּ ל” שֶׁהִיא
מְסֻבֶּלֶת בְּיִסּוּרִין פַּת בַּמֶּלַח תֹּאכַל עַיֵּן שָׁם ,
וְאֶפְשָׁר מְרַמֵּז עַל מַה שֶּׁנֶּאֱמַר שָׁם בַּמִּשְׁנָה

(אָבוֹת ו) אַחַר פַּת בַּמֶּלַח תֹּאכַל וְכוּ ' וְעַל הָאָרֶץ תִּישַׁן .

“וְאֶפְשָׁר לָזֶה מְרַמֵּז מַה שֶּׁכָּתוּב לְעֵיל שֶׁהָיָה שׁוֹכֵב עַל הָאָרֶץ וּסְבִיבוֹת כַּמָּה וְכַמָּה עִגּוּלִים בְּלִי סֵדֶר , כֻּלָּם מְקַבְּלִים מֵהַנְּשָׁמָה הַנַּ ״ל, כִּי כָּל בֵּאוּרֵי הַתּוֹרָה נִמְשָׁךְ עַל יָדָהּ . וְאֶפְשָׁר זֶהוּ שֶׁמְּרַמֵּז שֶׁהָיוּ עוֹשִׂים בְּשִׂפְתוֹתֵיהֶם הַיְנוּ שֶׁהָיוּ מְגַלִּים בֵּאוּרֵי הַתּוֹרָה הַנַּ ״ל, וְעַל כֵּן כְּשֶׁנִּתְקָרֵר וְנִגְוַע הָאֶמְצָעִי הַנַּ ״ל שֶׁהוּא מְרַמֵּז לְהַנְּשָׁמָה הַנַּ ״ל, עַל־כֵּן הִפְסִיקוּ כֻּלָּם לַעֲשׂוֹת בְּשִׂפְתוֹתֵיהֶם וּלְדַבֵּר , כִּי כְּשֶׁהַנְּשָׁמָה הַזֹּאת נִצְטַנֶּנֶת שֶׁהוּא בְּחִינַת הִסְתַּלְּקוּת שֶׁלָּהּ , אֲזַי אֵין כֹּחַ לְהַמְשִׁיךְ בֵּאוּרֵי הַתּוֹרָה כַּמְבֹאָר בַּמַּאֲמָר הַנַּ ״ל עַיֵּן שָׁם הֵיטֵב .

“וְדוּק מְאֹד בְּעִיּוּן גָּדוֹל בַּמַּעֲשֶׂה הַנַּ ״ל וּבְהַתּוֹרָה הַנַּ ״ל, וְתִזְכֶּה לְהָבִין עוֹד כַּמָּה רְמָזִים נוֹרָאִים .״

והוא המשיך לספר :

“וְאַחַר כָּךְ הִתְחִילוּ כֻּלָּם לָרוּץ וְרַצְתִּי אַחֲרֵיהֶם . וְרָאִיתִי שְׁנֵי פַּלַאצִין [אַרְמוֹנוֹת] הַיְנוּ בִּנְיָנִים נָאִים יָפִים מְאֹד , וְשָׁם הָיוּ יוֹשְׁבִים שְׁנֵי שָׂרָרוֹת וְהֵם רָצוּ לְשָׁם לְהַשְּׂרָרוֹת וְהִתְחִילוּ לִטְעֹן עִמָּהֶם לָמָּה הִתְעִיתֶם אוֹתָנוּ , וְרָצוּ לְהָרְגָם , וּבָרְחוּ הַשְּׂרָרוֹת לַחוּץ . וּרְאִיתִים וְהוּטַב בְּעֵינַי מְאֹד מַהוּת שֶׁלָּהֶם . וְרַצְתִּי אַחֲרֵיהֶם .

“וְרָאִיתִי מֵרָחוֹק אֹהֶל יָפֶה . וְצָעֲקוּ מִשָּׁם לְהַשְּׂרָרוֹת חִזְרוּ לַאֲחוֹרֵיכֶם , וּבִקַּשְׁתֶּם כָּל הַזְּכִיּוֹת שֶׁיֵּשׁ לָכֶם וּנְטַלְתֶּם בְּיֶדְכֶם . וְתֵלְכוּ לְהַנֵּר הַתָּלוּי שָׁם , וְשָׁם תִּפְעֲלוּ כָּל מַה

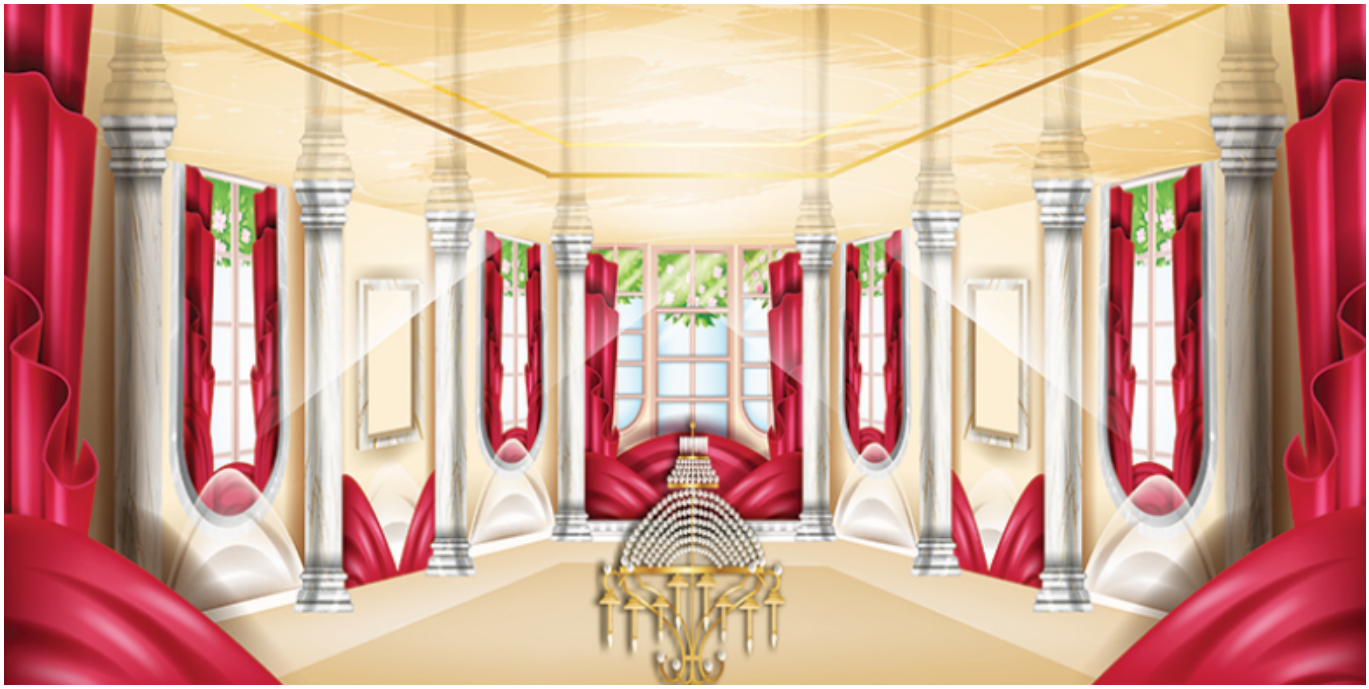

וראיתי שני ארמונות נאים יפים מאוד …

“בְּתוֹךְ כָּךְ חָזַר הַמַּעֲשֶׂה כְּשֶׁהָיָה , שֶׁהָיָה אֶחָד
שׁוֹכֵב עַל הָאָרֶץ כַּנַּ ”ל וּסְבִיבוֹ עִגּוּלִים וְכוּ ’
וְרָצוּ לְהַשְׂתָּרוֹת וְכוּ ’ הַכֹּל כַּנִּזְכַּר . רַק עַתָּה
רָאִיתִי שֶׁהַשְׂתָּרוֹת לֹא הִשְׁלִיכוּ הַזְּכִיּוֹת אֶל
הַנֵּר . רַק לָקְחוּ הַזְּכִיּוֹת וְהָלְכוּ לְהַנֵּר וְשָׁבְרוּ
אֶת לִבָּם וְהִתְחִילוּ לְבַקֵּשׁ בְּתַחֲנוּנִים לִפְנֵי
הַנֵּר . וְנָפְלוּ נִיצוֹצוֹת מֵהַנֵּר לְתוֹךְ פִּיהֶם ,
וּבִקְשׁוּ בְּתַחֲנוּנִים עוֹד , וְנַעֲשָׂה מֵהַנֵּר נָהָר
וְכוּ ’ וְנַעֲשׂוּ הַבְּרִיּוֹת כַּנַּ ”ל וְאָמְרוּ לִי
שֶׁאֵלּוּ יִחְיוּ , כִּי הָרִאשׁוֹנִים נִתְחַיְּבוּ הֲרִיגָה
עַל שֶׁהִשְׁלִיכוּ הַזְּכִיּוֹת לְהַנֵּר וְלֹא בִּקְּשׁוּ
בְּתַחֲנוּנִים כְּמוֹ אֵלּוּ .

“וְלֹא יָדַעְתִּי מַה זֶּה , וְאָמְרוּ לִי לֵךְ אֶל הַחֶדֶר
הַזֶּה וְיֹאמְרוּ לְךָ פֵּרוּשׁ עַל זֶה .

“וְהָלַכְתִּי לְשָׁם וְהָיָה יוֹשֵׁב שָׁם זָקֵן אֶחָד
וּשְׁאַלְתִּיו עַל זֶה . וְתָפַס זְקָנוֹ בְּיָדוֹ וְאָמַר לִי
הֲרֵי זְקָנִי הִיא פֵּרוּשׁ עַל הַמַּעֲשֶׂה . וּשְׁאַלְתִּיו
אֵינִי יוֹדֵעַ עֲדַיִן .

הַתּוֹרָה . וְזֶהוּ הַטָּעוּת שֶׁטָּעוּ כַּמְבֹאָר שָׁם עַיֵּין שָׁם .

“וְהַבְּרִיּוֹת שֶׁנַּעֲשׂוּ בְּקִרְבָּם וְאַחַר כָּךְ כְּשֶׁפָּתְחוּ פִּיהֶם יָצְאוּ . זֶה בְּחִינַת כּוֹחוֹת הָרוּחָנִיּוֹת שֶׁהֵן הַמַּלְאָכִים שֶׁנִּבְרָאִים מֵאוֹתִיּוֹת הַתּוֹרָה שֶׁמְּחַדְּשִׁין . וְהֵם מְקַבְּלִים כֹּחַ מֵאֱדוֹם . שֶׁהוּא בְּחִינַת זֶה שֶׁאוֹחֵז הַחֶרֶב בְּיָדוֹ הַמְבֹאָר מֵהַמַּעֲשֶׂה . כִּי הוּא מְמֻנֶּה עַל הַחֶרֶב , וְהוּא מְמֻנֶּה עַל כָּל הָעוֹנָשִׁים לַעֲנוֹשׁ הָרְשָׁעִים . וְזֶה בְּחִינַת כַּמָּה מִינֵי פִּיּוֹת וְחִידּוּדִין שֶׁיֵּשׁ לְחַרְבּוֹ , לִפְעָמִים צְרִיכִין לַעֲנוֹשׁ הָרְשָׁעִים בְּחַרְבָּא וּבִקְטָלָא , וְלִפְעָמִים בָּעוֹנָשִׁים אֲחֵרִים . כַּמְבֹאָר שָׁם בְּהַתּוֹרָה הַנַּ”ל .

“וּמֵחֲמַת הַפְּגָם וְהַטָּעוּת לֹא רָצָה לִתֵּן לָהֶם שׁוּם פֶּה וְחֹד (הַיְנוּ שַׁארְף) מֵהַחֶרֶב , כִּי לֹא רָצָה לִתֵּן לָהֶם שׁוּם כֹּחַ בְּחִינַת וַיֹּאמֶר לֹא תַעֲבֹר בִּי וְכוּ’ עַיֵּין שָׁם הֵיטֵב , כִּי צְרִיכִין לְשַׁבֵּר הַלֵּב דַּוְוקָא וּלְבַקֵּשׁ בְּתַחֲנוּנִים . וְאַף עַל פִּי שֶׁלּוֹקְחִין בְּיָדָם הַזְּכִיּוֹת הַיְנוּ הַמַּטֵּה עֹז , הוּא בִּשְׁבִיל עִנְיָן אַחֵר לְהַכְנִיעַ הָרַע שֶׁבָּעֵדָה , אֲבָל הַמְשָׁכַת הַתּוֹרָה צְרִיכִין לְהַמְשִׁיךְ בְּרַחֲמִים וְתַחֲנוּנִים .

“וְדוּק הֵיטֵב מְאֹד בְּהַתּוֹרָה הַנַּ”ל , וּבְהַמַּעֲשֶׂה וְתָבִין עוֹד רְמָזִים נִפְלָאִים וְתִרְאֶה נִפְלְאוֹת הַשֵּׁם לְפִי הַשָּׂגָתְךָ , מַה מְּאֹד עָמְקוּ מַחְשְׁבוֹתָיו , אִם אָמְנָם אַחַר כָּל זֶה אַף אִם מוֹצְאִים אֵיזֶה רְמָזִים בְּעָלְמָא , עֲדַיִן הַדְּבָרִים סְתוּמִים וַחֲתוּמִים עַד עֵת קֵץ . עִם כָּל זֶה מַה שֶּׁאֶפְשָׁר לָנוּ לְהַשִּׂיג אֵיזֶה רֶמֶז בְּעָלְמָא בְּמַרְאֵה נִפְלָאָה וְנוֹרָאָה כָּזוֹ , מַה טּוֹב לְהַנְּשָׁמָה .

“כִּי הוּא זְכוּת גָּדוֹל לְהָאָדָם כְּשֶׁזּוֹכֶה שֶׁיִּהְיוּ מַחְשְׁבוֹתָיו מְשׁוֹטְטוֹת בְּדִבְרֵי רַבֵּנוּ זִכְרוֹנוֹ

לִבְרָכָה הַקָּדוֹשׁ וְהַנּוֹרָא מְאֹד אֲשֶׁר אֵין עֲרֹךְ אֵלָיו. וְאִי אֶפְשָׁר לְסַפֵּר בְּשִׁבְחוֹ הַקָּדוֹשׁ שֶׁלֹּא לִפְגֹּם בִּכְבוֹדוֹ חַס וְשָׁלוֹם כִּי כָל הַמּוֹסִיף גּוֹרֵעַ. מָשָׁל לְמֶלֶךְ שֶׁמְּקַלְּסִין אוֹתוֹ וְכוּ' (עַיֵּן בְּרָכוֹת לג:) וְכָל מַה שֶּׁנִּמְצָא בִּדְבָרֵינוּ אֵיזֶה שֶׁבַח עַל רַבֵּנוּ זִכְרוֹנוֹ לִבְרָכָה הַקָּדוֹשׁ וְהַנּוֹרָא מְאֹד, צְרִיכִין לֵידַע שֶׁהַכֹּל נֶחְשָׁב כְּלֹא, וְאֵינוֹ אֲפִילּוּ כְּטִיפָּה מִן הַיָּם הַגָּדוֹל, כִּי אִי אֶפְשָׁר לְסַפֵּר בְּשִׁבְחוֹ כְּלָל, כִּי הָיָה נֶעְלָם בְּתַכְלִית הַהֶעְלֵם מִשֵּׂכֶל אֱנוֹשִׁי. וַאֲפִילּוּ צַדִּיקִים גְּדוֹלִים אִי אֶפְשָׁר לָהֶם לְהַשִּׂיג מִקְּצָת מַעֲלָתוֹ. וְאֵין לָנוּ שׁוּם הַשָּׂגָה וּתְפִיסָה בּוֹ כְּלָל כִּי אִם עַל יְדֵי קְצָת הַתּוֹרוֹת הַנִּפְלָאִים שֶׁגִּלָּה בִּסְפָרָיו הַקְּדוֹשִׁים, וְהַמַּעֲשִׂיּוֹת הַנּוֹרָאוֹת הַמּוּבָאִים פֹּה. וּמִזֶּה יָכוֹל כָּל חַד כְּפוּם מָה דִּמְשַׁעֵר בְּלִבֵּהּ לְהָבִין קְצָת מְעַט מִזְּעֵר עַד הֵיכָן מַגִּיעַ רוּם תָּקְפּוֹ וּקְדֻשָּׁתוֹ עַד אֵין תַּכְלִית. אַשְׁרֵי יְלוּד אִשָּׁה שֶׁזָּכָה לְמַעְלָה כָּזוֹ הָעוֹלָה לְמַעְלָה לְמַעְלָה, מַה שֶּׁאֵין הַפֶּה יָכוֹל לְדַבֵּר וְהַלֵּב לַחֲשֹׁב.

“וְאִם אָמְנָם אַף עַל פִּי כֵן הָיָה אֶפְשָׁר לְסַפֵּר קְצָת בִּשְׁבָחָיו הַקְּדוֹשִׁים מַה שֶּׁרָאִינוּ בְּעֵינֵינוּ קְצָת. אַךְ הַמַּשְׂכִּיל כָּעֵת יִדֹּם מֵחֲמַת הַמַּחֲלֹקֶת הַגְּדוֹלָה שֶׁהָיְיתָה עָלָיו בחייו.”

מאמרים מרתקים נוספים על רבי נתן תמצאו בלינק הזה!